

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin, yerel düzeyde imalat sanayideki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayide faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulacak ve imalat sanayideki gelişmeler izlenecek. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 1 yıldır gözlem altında:

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya İmalat Sanayi Anketi kapsamında Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayide faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. Bu kapsamda firmalar ile 12. dönem görüşmeler Şubat ayında yapılmıştır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın 2. iş günü Konya Sanayi Odası internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değeri, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak hesaplanmaktadır.

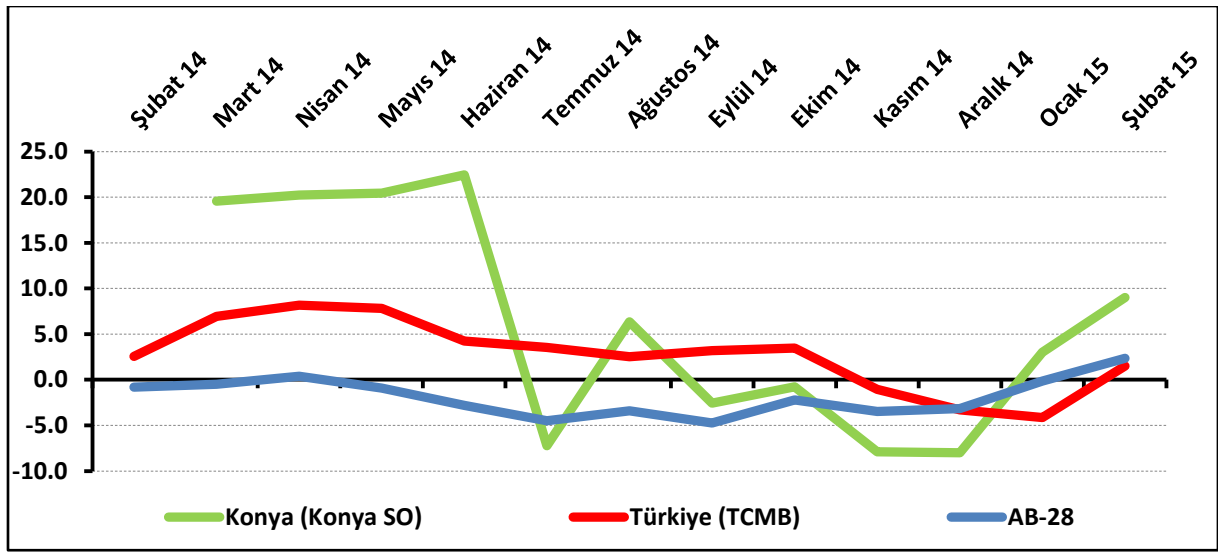
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, yükselmeye devam ediyor:

Ocak ayında 3 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, şubat ayında 6 puan yükselerek 9 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Şubat 2015'te bir önceki aya göre 5,6 puan yükselerek 1,5 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi de Şubat 2015'te bir önceki aya göre 2,5 puan yükselerek 2,4 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre hem Konya'da hem de Türkiye geneli ve AB-28'de yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Şubat 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin yükselmesinde, önümüzdeki 3 aydaki üretim miktarındaki artış beklentisi etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Şubat 2014 – Şubat 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

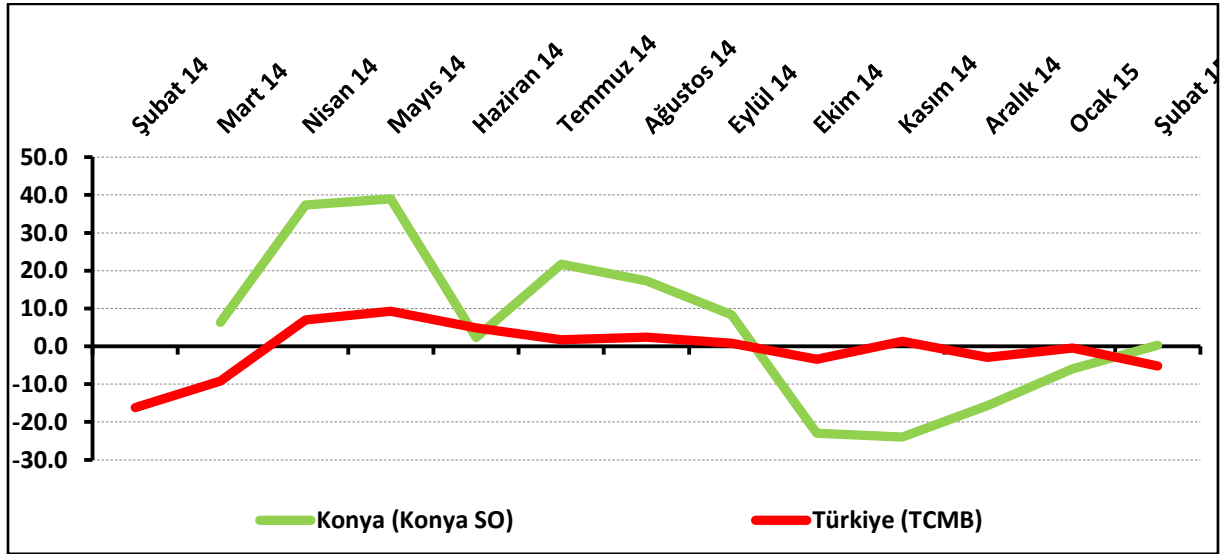
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0										

Konya imalat sanayideki genel gidişat üst üste 3 aydır yükseliyor:

Konya imalat sanayinin yüzde 37,3'ü, bir ay öncesine göre imalat sanayideki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı da yüzde 37 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 25,7 düzeyindedir.

İmalat sanayideki genel gidişata bakılınca Konya'nın son 1 ayda Türkiye geneline göre daha iyi durumda olduğu görülmüştür. Aralık 2014'te yükselmeye başlayan Konya imalat sanayideki genel gidişat, üst üste 3 aydır yükseliyor.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayide genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Şubat 2014 – Şubat 2015)

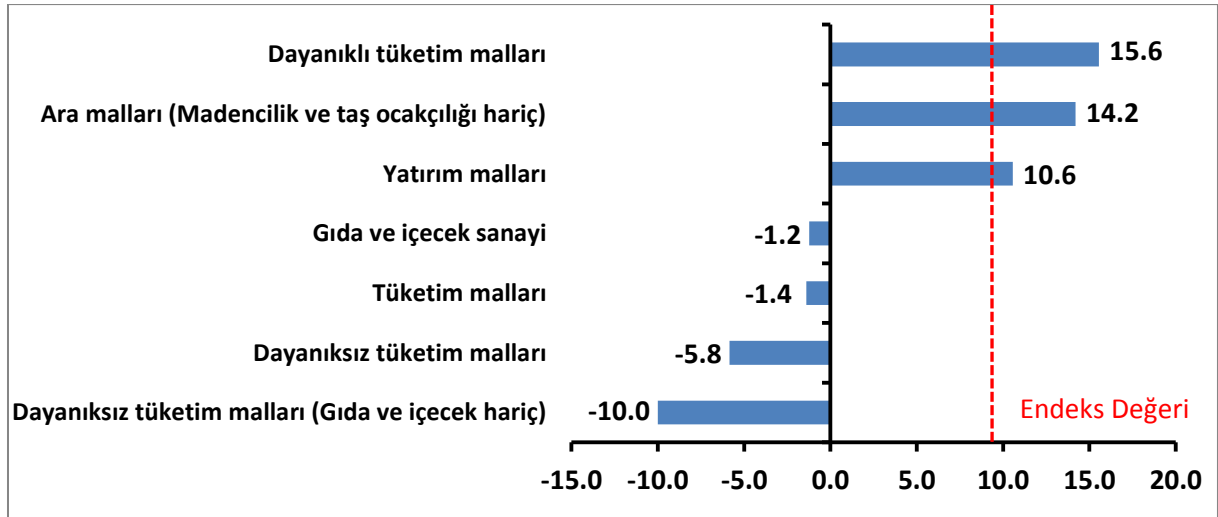

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,3'ü önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 90,3'ü ise düşmesini bekliyor.

Şubat ayının lideri dayanıklı tüketim malları sektörü oldu:

Şubat 2015'te Konya'da imalat sanayiye alt sektörler itibariyle bakıldığında üç sektör hariç diğer sektörlerin negatif değerler aldığı görülmektedir. "Dayanıklı tüketim malları", "madencilik ve taş ocaklığı hariç ara malları" ve "yatırım malları" sektörleri şubat ayında hem pozitif değer alan hem de endeks değerinden daha yüksek alan sektörler oldular. "Gıda ve içecek sanayi", "tüketim malları", "dayanıksız tüketim malları" ve "gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları" sektörleri imalat sanayi güven endeksinden daha düşük ve negatif değer almıştır. Alt sektör arasında en düşük değer alan sektör şubat ayında da "gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları" sektörü olmuştur.

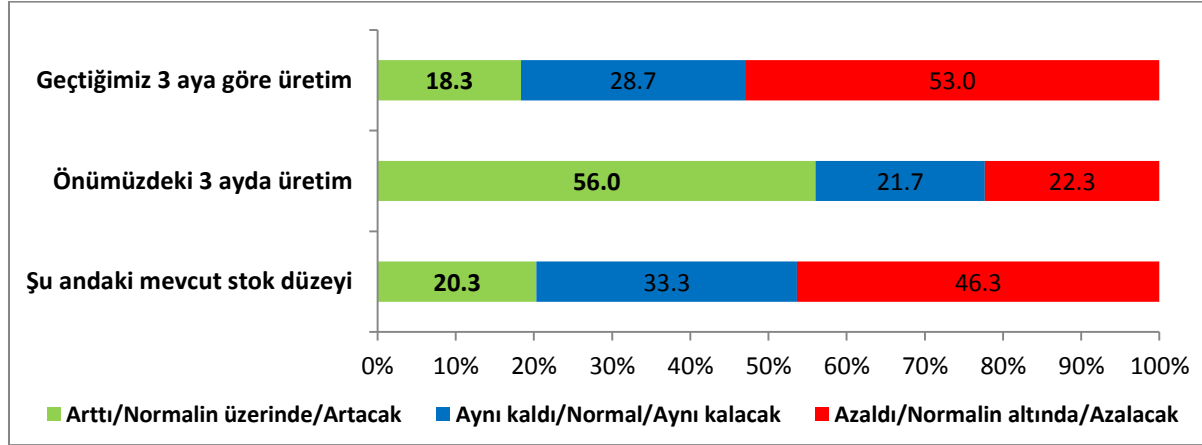
Şekil-3. Alt Sektör Bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi (Şubat 2015)

Konya imalat sanayide geçtiğimiz 3 aya göre üretim son 6 aydır düşüyor:

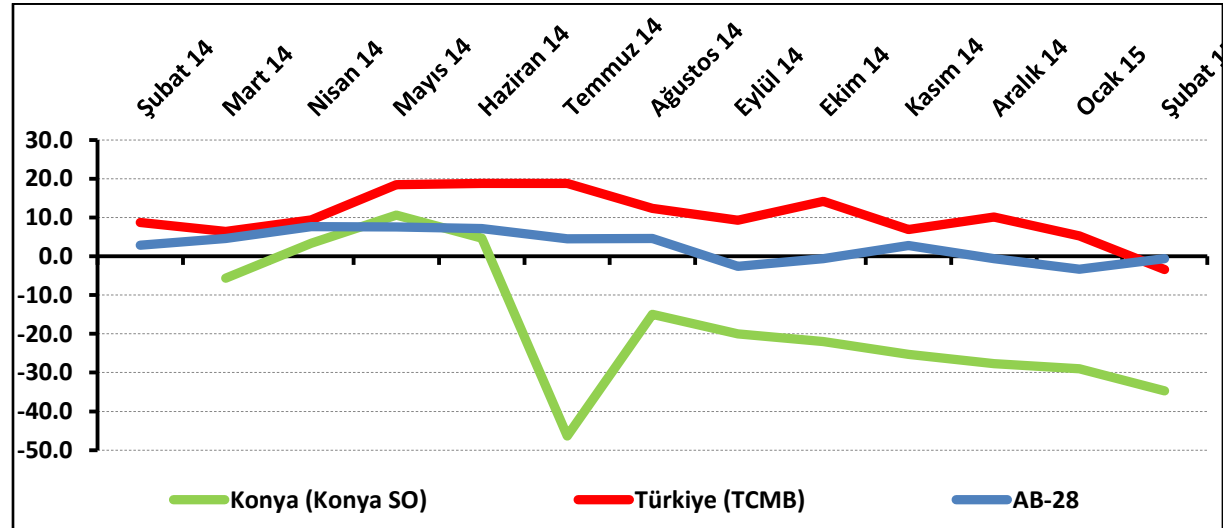
Şubat 2015'te Konya'da imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 18,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre üretimin arttığını ifade ederken, yüzde 56'sı önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtmiştir. Konya'da imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 33,3'ü mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Şubat 2015)

Geçtiğimiz 3 aya göre üretim Eylül 2014'ten bu yana düşmeye devam ediyor. Şubat 2015'te de geçtiğimiz 3 aya göre üretim Konya'da, Türkiye'den daha düşük değer almıştır.

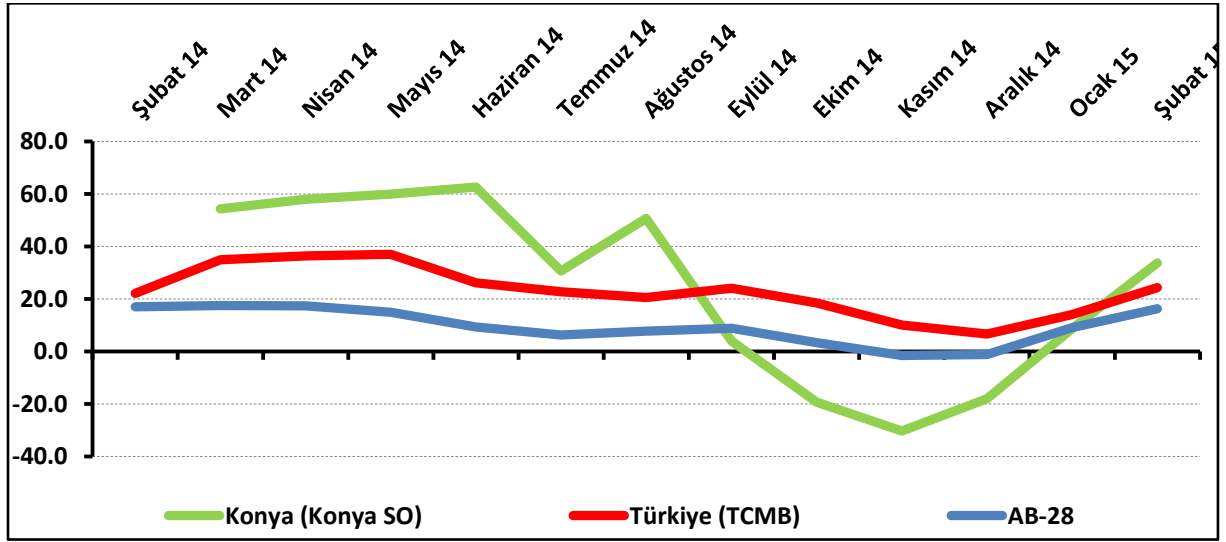
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Şubat 2014 – Şubat 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 56'sı önümüzdeki dönemde üretimin artacağını bekliyor:

Aralık 2014'ten bu yana yükselen önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi, Şubat 2015'te de yükseldi. Konya'da önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi Türkiye'den ve AB'den daha yüksek bir değer almıştır. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 56'sı önümüzde 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Şubat 2014 – Şubat 2015)

Şubat'ta Konya'da kapasite kullanım oranları düştü:

Ocak 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 53,8 iken, Şubat 2015'te bir önceki aya göre 1 puan düşerek yüzde 52,8 olmuştur. Kapasite kullanım oranı Türkiye'de ise geçen aya göre 0,9 puan düşerek yüzde 72,8 olmuştur.

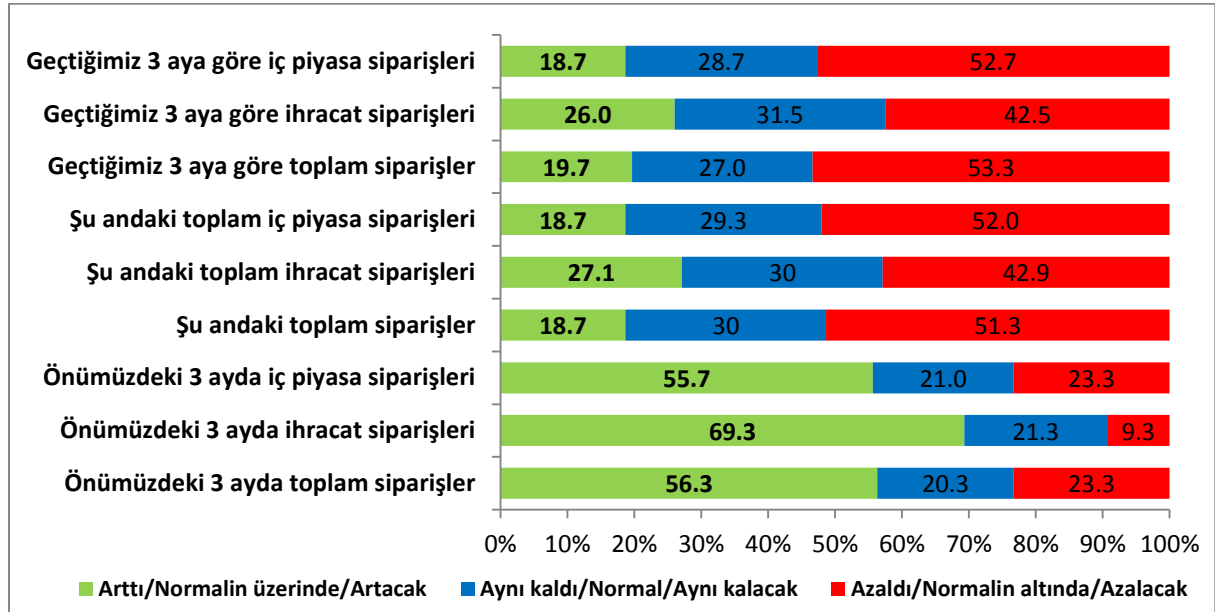
Konya imalat sanayinin yüzde 56'sı önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Şubat 2015'te Konya'da imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 19,7'si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerin arttığını ifade ederken, yüzde 56,3'ü önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtmiştir.

Önceki aylarda da olduğu gibi Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun geçtiğimiz dönemdeki sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında hem geçmiş dönemde hem şuan hem de önümüzdeki dönemdeki ihracat sipariş durumu ve beklentisinin iç piyasa siparişlerinden daha fazla olduğu görülmektedir.

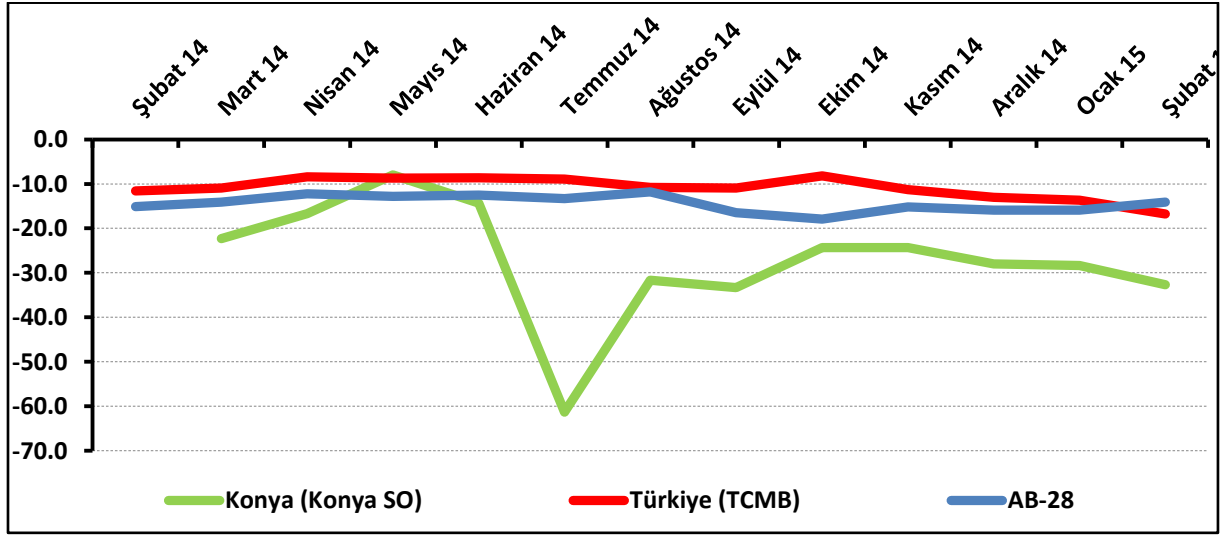
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Şubat 2015)

Konya'da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Konya imalat sanayide şu andaki toplam sipariş miktarı geçen aya göre kısmen düşmüştür. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 18,7'si mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 30'u normal seviyede, yüzde 51,3'ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya'da şu andaki toplam sipariş miktarı, Türkiye'den ve AB-28'den daha düşük bir değer almıştır.

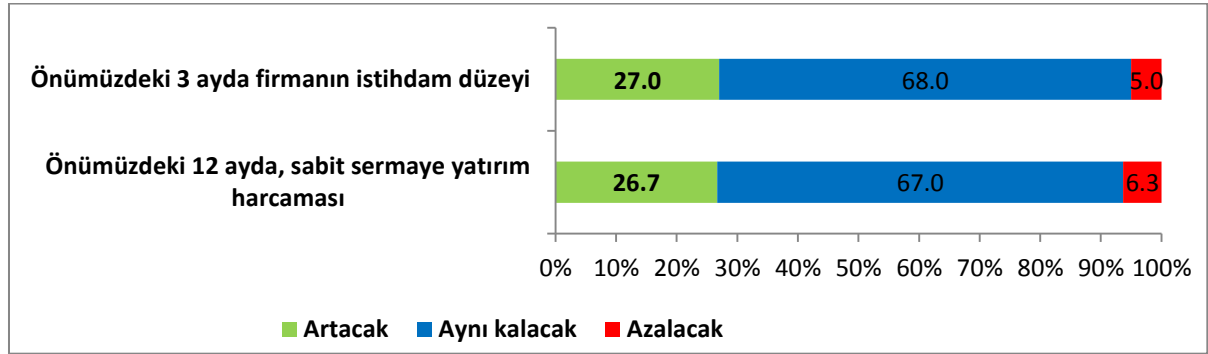
Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Şubat 2014 – Şubat 2015)

Konya imalat sanayinin istihdam beklentisi Türkiye genelinden daha iyi:

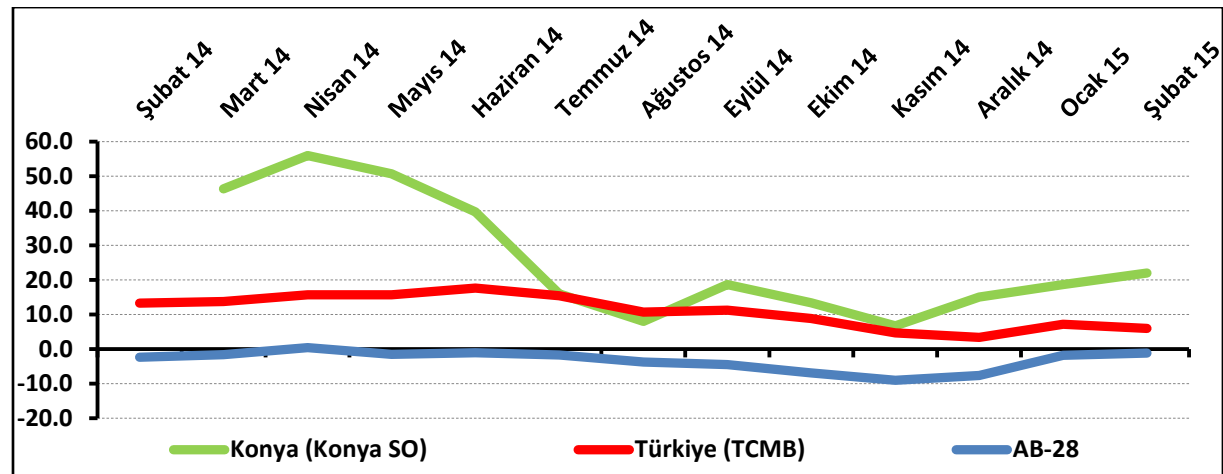
Şubat 2015'te Konya'da imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 27'si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade ederken, yüzde 26,7'si önümüzdeki 3 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtmiştir. Önümüzde 3 ayda istihdam beklentisinde geçen aya göre artış yaşanmıştır.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Şubat 2015)

Önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisinde Aralık 2014'te başlayan artış Şubat 2015'te de devam etti. Şubat 2015'te Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 68'i önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünüyor. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisi Konya'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

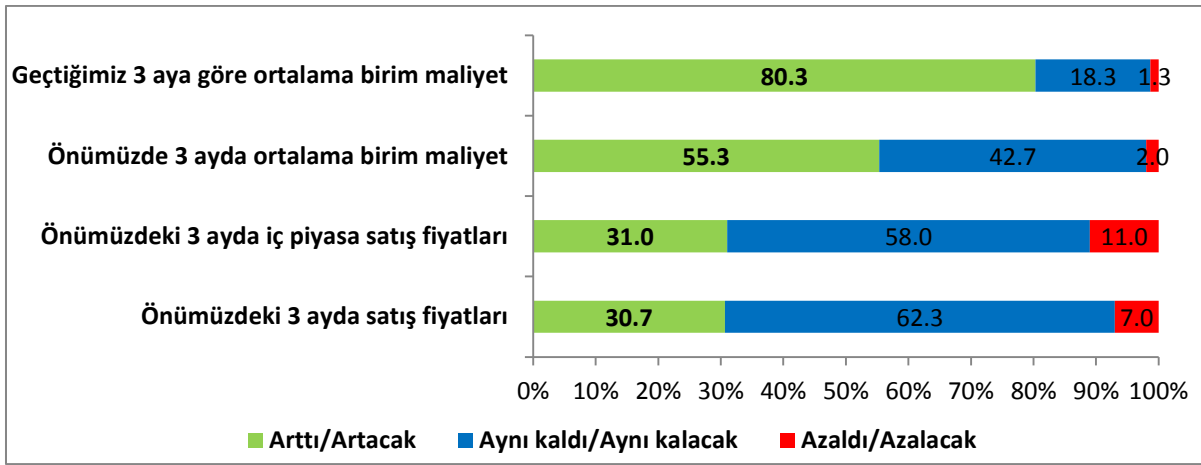
Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Şubat 2014 – Şubat 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 80'i ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Şubat 2015'te Konya'da imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 80,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 55,3'ü önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetlerinin artacağını beklediğini ifade etmiştir. Konyalı üreticilerin yüzde 30,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Şubat 2015)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde önümüzdeki döneme ilişkin tüm beklentilerde artış yaşandığı ve geçmiş döneme yönelik bazı göstergelerde ise geçen aya göre düşüş yaşandığı görülmektedir. Konya, gelecek dönemdeki tüm göstergelerde, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken; geçmiş döneme göre olan göstergelerde Türkiye genelinden daha kötü performans göstermiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Şubat 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Konya (Endeks)	Türkiye (Endeks)	AB-28 (Endeks)
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	-5,7	34,7	-3,4	-0,6
Önümüzdeki 3 ayda üretim	25,0	33,7	24,4	16,3
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-2,7	26,0	-3,1	4,9
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	-4,0	-34,0	-12,6	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-3,4	-16,4	-5,7	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-4,6	-33,7	-13,2	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-3,6	-33,3	-16,6	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	5,2	-15,7	-15,8	-15,5
Şu andaki toplam siparişler	-4,4	-32,7	-16,8	-14,1
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	24,0	32,3	24,8	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	27,4	60,0	25,4	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	22,7	33,0	28,4	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	3,3	22,0	6,0	-1,2
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	2,6	20,3	9,7	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	2,0	79,0	30,1	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	5,6	53,3	32,5	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	7,0	20,0	16,8	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	5,4	23,7	18,3	-0,5
İmalat sanayideki 1 ay öncesine göre genel gidişat	6,3	0,3	-5,2	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi düşmeye devam ediyor:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovakya’nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görülmüştür. Slovakya’yı, Malta ve Bulgaristan takip etmiştir. Geçen yıla göre en fazla düşüş Danimarka, Avusturya ve Letonya’da yaşanmıştır. Hem AB-28 hem de Euro Bölgesi İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen yıla göre düşüş göstermiştir.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Şubat 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Slovakya	12,4
Malta	11,9
Bulgaristan	9,5
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	5,9
Slovenya	4,7
İspanya	4,3
Portekiz	3,9
İsveç	3,5
İngiltere	3,1
Fransa	2,0
Hollanda	1,5
Romanya	0,9
Çek Cumhuriyet	0,6
Polonya	0,3
İtalya	0,2
AB-28	-0,1
Euro Bölgesi-19	-0,5
Hırvatistan	-0,6
Türkiye	-1,1
Finlandiya	-1,3
Macaristan	-1,9
Almanya	-2,3
Lüksemburg	-2,5
Estonya	-3,0
Yunanistan	-3,4
Belçika	-5,6
Litvanya	-5,8
Letonya	-6,8
Avusturya	-8,9
Danimarka	-20,0